

In Orde

Oecumenisch Leesrooster

2010-2013

In Orde

Oecumenisch Leesrooster 2010 – 2013

In Orde bevat de twaalfde editie van het Oecumenisch Leesrooster.

In Orde wordt uitgegeven onder auspiciën van de Raad van Kerken in Nederland door:
Boekencentrum Uitgevers en NZV Uitgevers

Samenstelling en redactie:

dr. Roel A. Bosch (eindredactie), ds. Pieter Endedijk (uitwerking roosters), drs. Marian Geurtsen, drs. Erik Idema,
drs. Rudolf Scheltinga, drs. Klaas Touwen, mw. Anneke van Wijngaarden

Meer informatie vindt u op: www.raadvankerken.nl

Oecumenisch Leesrooster Raad van Kerken 2011-2012 (Jaar B)

Oecumenisch Leesrooster

datum	Gemeenschappelijk Leesrooster + (epistel Oud-Katholiek Lectionarium +) (mogelijke uitgebreide versie Evangelie-lezing +) zondagslied	alternatief	Ordo Lectionum Missae (OLM)	Evangelisch-Luthers Dienstboek (ELD)
-------	--	-------------	-----------------------------	--------------------------------------

Advent (Rechters)

Verhalende lezingen uit onbekendere gedeelten uit de bijbel kunnen nieuwe vensters van verstaan openen. Hoe hebben mensen in Gods naam over God gesproken? Waar vonden ze tekenen van geloof in de wereld om hen heen? In dit blokje lezen we mee en leven we mee met het kleine volkje Israël, nét aangekomen in hun beloofde land. Het blok kan daarmee de beelden van Advent verrijken en aanvullen. 'Steeds weer zoeken mijn ogen naar U', zo zingt de kerk met Psalm 25 in de Adventstijd. Waar is hij te vinden, waar zijn tekenen van zijn komst te zien? Dit jaar speuren we in de Advent naar tekenen in het boek van de Rechters. In een donkere tijd lichten soms even de sporen van God op. In dit blok lezen we twee wat meer bekende verhalen uit Rechters, en twee onbekende. Opmerkelijk zijn de overeenkomsten en de verschillen met de lezingen uit Lucas. Vrouwen spelen een grote rol. De hemellichamen zon, maan en sterren, doen volop mee. Naar de aard is het boek Rechters nauw verwant aan het verhaal over Bileam uit Numeri; In de Kerstnacht wordt de reeks gecompleteerd met de ster en de scepter uit Numeri 24.

Het boek Rechters is een hard boek. Het spreekt van donkere tijden. Waar is God, is er ooit iemand die weet van heil en heelheid, van vrede en sjaloom? De wereld lijkt aan zichzelf overgeleverd. In de strijd om het bestaan heeft het volkje Israël, een rare verzameling van stammen, weinig dat doet denken aan het bevrijd bestaan van het Exodus-volk. Het lijkt waarachtig wel op vandaag de dag, stammen en volken her en der op aarde. Het realisme doet soms denken aan de stammenstrijd in sommige delen van de wereld nu, waarin een mensenleven niet lijkt te tellen. Tegelijk is het duidelijk dat het vanuit de positie van de ondergeschikte geschreven is, de kleine en bange nomade die net

boer geworden is, maar nog amper zijn oogst kan beschermen. En dan zijn het soms de antihelden die helden moeten zijn, de gewelddaden die vrede teweeg brengen, al is het maar voor even. Het zal regelmatig de uitdaging zijn om die vreemdheid te laten staan, en tegelijk de zucht naar onbedreigd leven te laten klinken. Wat is het karakter van het heil dat wij verwachten? Daarnaast is bijzonder hoe trefzeker de schrijver soms in een halve zin de hemel even laat opengaan:

HEER, ...maak wie u liefhebben onstuitbaar als de opgaande zon. Rechters 5,31b

De serie lezingen heeft in de Adventstijd geen relatie met de gewone leesroosters. Het ligt voor de hand om wel de lezingen uit het Evangelie te lezen. De waakzaamheid van Marcus 13 naast Debora, de profetische stem van Johannes de Doper naast de fabel van de bomen, het teken voor wie geen teken verwacht, de open deuren van de stad naast de vrouw die ongedacht leven verwacht. De lezing uit Numeri 24 heeft vooral gelijkenis met veel liederen voor de Kerstnacht. Overigens geldt dat ook voor Rechters 16, Advent 4: 'Ruk open, rijt ze uit het slot, de hemeldeuren, Zoon van God!' We komen Rechters in het algemeen weinig tegen in de kunsten. Wel werden de verhalen van Gideon en Simson, zeker als Delila erin voorkwam, graag geschilderd... Op een schilderij van Salomon de Bray, 1635, zien we Jaël, met hamer en tentpin, Debora, met biddende handen, en Barak, in een 17e eeuwse wapenrusting, samengebracht. In de middeleeuwse miniatuurkunst zijn veel afbeeldingen te vinden, bijvoorbeeld van Simson met de poortdeuren naast Christus die de grafsteen wegwerpt.

We vrezten te kunnen voorspellen dat wie in de maanden of weken voorafgaand aan dit blok de kranten goed volgt toch wel parallellen zal vinden.

Roel Bosch

Rechters

27 nov 2011	1^e van Advent Jesaja 64,1-9 Psalm 85 1 Korintiërs 1,1-9 Marcus 13,24-37 Gezang 122	Rechters 5	1^e van Advent <i>Ps 25,1-3</i> Jes 63,16b-17.19b; 64,2b-7 <i>Ps 80,2-3.15-16.18-19</i> 1 Kor 1,3-9 Mar 13,33-37	1^e van Advent <i>Ps 25,1-2a; LB Ps 25:1-3</i> Jes 40,1-11 (Jes 5,1-8) <i>LB Ps 25:(4),6 (LB Ps 85)</i> Rom 13,11-14a Mat 21,1-9 <i>Gz 122</i>
4 dec	2^e van Advent Jesaja 40,1-11 Psalm 80,1-8 2 Petrus 3,8-18 Johannes 1,19-28 Gezang 67	Rechters 9,7-15	2^e van Advent <i>Jes 30,19.30</i> Jes 40,1-5.9-11 <i>Ps 85,9-14</i> 2 Petr 3,8-14 Mar 1,1-8	2^e van Advent <i>Jes 30,19.27.30; LB Ps 80:1,2</i> Jes 2,2-5 (Jes 40,1-11) <i>LB Ps 50:1,4,7</i> Rom 15,4-13 Luc 21,25-33 <i>Gz 126</i>

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
11 dec	3° van Advent Jesaja 65,17-25 Psalm 126 1 Tessalonicenzen 5,12-24 Johannes 3,22-30 Tussentijds 132	Rechters 13	3° van Advent <i>Fil 4,4-5</i> Jes 61,1-2a.10-11 <i>Luc 1,46-50.53-54</i> 1 Tess 5,16-24 Joh 1,6-8.19-28	3° van Advent - Gaudete <i>Fil 4,4-5; LB Ps 85:1,2</i> Jes 35,1-10 <i>LB Ps 85:3,4</i> 1 Kor 4,1-5 Mat 11,2-10 <i>Gz 125</i>
18 dec	4° van Advent 2 Samuël 7,4-16 Psalm 132 Romeinen 16,25-27 Lucas 1,26-38 Gezang 128	Rechters 16,1-3	4° van Advent <i>Jes 45,8</i> 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16 <i>Ps 89,2-5.27.29</i> Rom 16,25-27 Luc 1,26-38	4° van Advent - Rorate <i>Jes 45,8a; LB Ps 19:1,2</i> Jes 62,8-63,4 <i>LB Ps 145:1,6</i> Fil 4,4-7 Joh 1,19-28 <i>Gz 128</i>
24 dec	Kerstmacht Jesaja 8,23-9,7 Psalm 96 Titus 2,11-14 Lucas 2,1-20 Gezang 160	Numeri 24,15b-17b	Kerstmacht <i>Ps 2,7</i> Jes 9,1-6 <i>Ps 96,1-3.11-13</i> Tit 2,11-14 Luc 2,1-14	Kerstmacht <i>Ps 2,7b.c; LB Ps 2</i> Jes 9,1-6(7) Mi 5,1-4a (Jes 11,1-10) <i>LB Ps 110</i> Tit 2,11-14 Luc 2,1-20 <i>Gz 132</i>
25 dec	Kerstdag Jesaja 52,7-10 Psalm 98 Hebreeën 1,1-12 Johannes 1,1-14 Tussentijds 139		Kerstdag <i>Jes 9,5</i> Jes 52,7-10 <i>Ps 98,1-6</i> Heb 1,1-6 Joh 1,1(-5.9-14)-18	Kerstdag <i>Jes 9,5; LB Ps 98:1,2</i> Jer 23,5-8 (Jer 31,31-34) <i>LB Ps 98:3,4</i> Heb 1,1-6(12) Joh 1,1-14 <i>Gz 142</i>
1 jan 2012	Naamgeving en Besnijdenis Numeri 6,22-27 Psalm 8 Handelingen 4,8-12 Lucas 2,21 Tussentijds 211		Maria, Moeder van God <i>Wees gegroet...</i> Num 6,22-27 <i>Ps 67,1-3.5-6</i> Gal 4,4-7 Luc 2,16-21	Naamgeving en Besnijdenis <i>Fil 2,10-11; LB Ps 8</i> Bar 6,1-6 <i>LB Ps 98:3,4</i> Gal 3,23-29 Luc 2,21 <i>Gz 161</i>

Epifanieëntijd (1 Korintiërs)

Net als verleden jaar (zie de toelichting aldaar) geeft het Oecumenisch Leesrooster extra ruimte aan Paulus' Eerste brief aan de Korintiërs, ditmaal aan de hoofdstukken 6-9. De briefperikopen zijn gekozen in samenklank met de andere lezingen.

Een complicatie is echter de toewijzing van de drie grote epifaniethema's van Driekoningen, Doop en Kana (vgl. *Liedboek* Gezang 166) aan de afzonderlijke zondagen. De systematiek van het Rooms-Katholiek en het Oud-Katholiek Lectionarium is duidelijk. Daar geldt de regel:

als de eerste zondag na 1 januari op 7 of 8 januari valt, wordt Epifanie op die zondag gevierd (dus in dit geval op 8 januari) en vindt de Doop van de Heer plaats op de daarop volgende maandag (dus in dit geval op maandag 9 januari). De systematiek van het Evangelisch-Luthers Dienstboek is ook duidelijk: die telt gewoon door ongeacht hoe de zondagen vallen.

De jonge traditie van het *Dienstboek* van de PKN echter heeft de oecumenische verhoudingen nodeloos gecompliceerd door een tussenpositie in te nemen,

Oecumenisch Leesrooster Raad van Kerken 2011-2012 (Jaar B)

Oecumenisch Leesrooster

waardoor dit jaar de lezingen van januari en februari in de versie van de PKN een week zouden verspringen met het internationale *Common Lectionary* en dus ook met bovenvermelde Katholieke lectionaria.

Om die reden heeft het Oecumenisch Leesrooster het Dienstboek van de PKN gecorrigeerd. Dat betekent dat de zondag van de Doop des Heren vervalt of beter gezegd: dat 8 januari als een grote Epifanie wordt gevierd met inbegrip van de doop.

De hier voorgestelde brieflezingen sluiten daarbij aan. Op 8 januari, die grote Epifanieviering, worden scherpe contouren gesteld tussen het leven dat 'sommigen van u' achter zich hebben liggen en de reiniging, heiliging en rechtvaardigverklaring 'in de naam van de Heer Jezus Christus en door de Geest van onze God' (1 Kor. 6,11).

'Hier wordt des levens loop gewend' zingt Gezang 166 (Liedboek).

Op 15 januari, de bruiloft te Kana, gaat Paulus in op het huwelijk. Op 22 januari begint Jezus het goede nieuws te verkondigen: 'Het koninkrijk van God is nabij' Paulus sluit zich daarbij aan door zich af te wenden van de afgoden, want: 'Er is één God, de Vader, uit wie alles is ontstaan en voor wie wij zijn bestemd, en één Heer, Jezus Christus, door wie alles bestaat en door wie wij leven!' Op 29 januari blijkt Jezus zijn onderricht te geven met groot gezag (vs. 22 en 27: exousia = volmacht, mandaat). Datzelfde woord valt meermalen als Paulus benadrukt dat ook hij gemachtigd is en aanspraak zou kunnen maken op zijn rechten, maar hij ziet ervan af 'omdat we de verkondiging van het evangelie van Christus niets in de weg willen leggen'.

Klaas Touwen

1 Korintiërs

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
8 jan	Epifanie Jesaja 60,1-6 Psalm 72 Efeziërs 3,1-12 Matteüs 2,1-12 Gezang 157	1 Korintiërs 6,9-20	Openbaring <i>Mal 3,1; 1 Kron 29,12</i> Jes 60,1-16 <i>PS 72,1-2.7-8.10-13</i> Ef 3,2-3a.5-6 Mat 2,1-12	Epifanie <i>Mal 3,1; 1 Kron 29,12; LB</i> <i>Ps 72:1,2,3</i> Jes 60,1-6 <i>LB Ps 72:4,5,6,7</i> Ef 3,1-12 Mat 2,1-12 Gz 157
15 jan	2° van Epifanie Jesaja 62,1-5 Psalm 96 (Romeinen 4,19-25) Johannes (1,29-)2,1-11 Gezang 166	1 Korintiërs 7,25-40	2° door het jaar <i>Ps 66,4</i> 1 Sam 3,3b-10.19 <i>Ps 40,2.4.7-10</i> 1 Kor 6,13c-15a.17-20 Joh 1,35-42	Doop van de Heer <i>Mal 3,1; 1 Kron 29,12; LB</i> <i>Ps 100</i> Jes 61,1-4; 62,11-12 <i>LB Ps 72:4,6,7</i> Rom 12,1-6 Mat 3,13-17 Gz 165
22 jan	3° van Epifanie 1 Samuël 3,1-10(18) Psalm 63 (1 Korintiërs 6,11b-14) Marcus 1,14-20 Gezang 395	1 Korintiërs 8,1-13	3° door het jaar <i>Ps 96,1.6</i> Jona 3,1-5.10 <i>Ps 25,4-9</i> 1 Kor 7,29-31 Mar 1,14-20	3° na Epifanie <i>Ps 117; LB Ps 67</i> Jes 25,6-9 <i>LB Ps 97</i> Rom 12,16-21 Mat 8,1-13 Gz 170
29 jan	4° van Epifanie Deuteronomium 18,15-20 Psalm 111 (1 Korintiërs 8,1b-13) Marcus 1,21-28 Tussentijds 168	1 Korintiërs 9,1-18	4° door het jaar <i>Ps 106,47</i> Deut 18,15-20 <i>Ps 95,1-2.6-9</i> 1 Kor 7,32-35 Mar 1,21-28	Laatste na Epifanie <i>Hab 3,4; LB Ps 145:1,2,4</i> Ex 3,1-6 <i>LB Ps 149</i> 2 Petr 1,13-18 Mat 17,1-9 Gz 158

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
<p><i>40 dagen (Ezechiël)</i></p> <p>Vanaf de zondagen van de Voorvasten wordt uit de profeet Ezechiël gelezen. Deze lezing loopt door tot en met Eerste Paasdag. In deze periode heeft de profeet Ezechiël zijn vanzelfsprekende plaats. Ezechiël 37 over het visioen van de dorre doodsbeenderen die weer tot leven komen, is één van de meest bekende Paaslezingen. De Ezechiëlperikopen zijn zo gekozen dat ze naast de evangelielezingen van het B-jaar in een zinvol verband komen te staan. Het roepingsvisioen en de zending van Ezechiël vallen samen met de eerste hoofdstukken van het Marcusevangelie. Ezechiël wordt als wachter over Israël aangesteld. Die thematiek zal ook op Jezus afstralen. De lezingen van de Goede Herder (Ez. 34) zijn geplaatst op Witte Donderdag en Goede Vrijdag. De Ezechiëllezing kan echter ook op zichzelf beschouwd worden. De hoofdstukken van het roepingsvisioen worden integraal gelezen. Ook het thema van zijn</p>				
			<p>stomheid, tenzij God hem de woorden in de mond legt: 'Zo spreekt de HEER', wordt uiteengezet (Ez. 3 en 33). De gekozen hoofdstukken zijn representatief voor in het bijzonder zijn heilsprofetieën. Juist dit profetenboek heeft in hoge mate de christelijke traditie gestempeld. De vier dieren van het roepingsvisioen zijn in alle kathedralen afgebeeld als symbolen van de vier evangelisten. De hemelse heerschappij, weergegeven als een menselijke gedaante gezeten op de troon (Ez. 2), laat zich zien met mozaïek ingelegd of geschilderd in absiden en koepels van eeuwenoude kerken tot op de dag van vandaag. Vele motieven van het boek Ezechiël zijn in de Openbaring van Johannes hernomen. Ezechiël wordt telkens aangesproken met 'Mensenkind'. Ook die aanspraak klinkt mee in de evangelische titel 'Zoon des mensen.'</p>	
			<p>Klaas Touwen</p>	

Ezechiël

5 feb	<p>5° van Epifanie 2 Koningen 4,18-21(22-31)32-37 Psalm 142 (1 Korintiërs 9,16-23) Marcus 1,29-39 Gezang 170</p>	Ezechiël 1,1-14	<p>5° door het jaar <i>Ps 95,6-7</i> Job 7,1-4.6-7 <i>Ps 147,1-6</i> 1 Kor 9,16-19.22-23 Mar 1,29-39</p>	<p>Septuagesima <i>Ps 18,7; LB Ps 18:1,2,5,8</i> Mal 3,7-9.16-18; 4,1-2 <i>LB Ps 130</i> 1 Kor 9,24-27 Mat 20,1-16a <i>Gz 344</i></p>
12 feb	<p>6° van Epifanie 2 Koningen 5,1-3(4-8)9-15b Psalm 32 (1 Korintiërs 9,24-27) Marcus 1,40-45 Gezang 447</p>	Ezechiël 1,15-28a	<p>6° door het jaar <i>Ps 31,3-4</i> Lev 13,1-2.44-46 <i>Ps 32,1-2.5.11</i> 1 Kor 10,31-11,1 Mar 1,40-45</p>	<p>Sexagesima <i>Ps 44,24.27; LB Ps 44:1,5,11</i> Gen 1,9-13 <i>LB Ps 83:1,5,6</i> 2 Kor 11,19-12,9 Luc 8,4-15 <i>Gz 302</i></p>
19 feb	<p>7° van Epifanie Jesaja 43,18-25 Psalm 25,11-22 (2 Korintiërs 1,3-7) Marcus 2,1-12 Gezang 460</p>	Ezechiël 1,28b-3,3	<p>7° door het jaar <i>Ps 13,6</i> Jes 43,18-19.21-22.24b-25 <i>Ps 41,2-5.13-14</i> 2 Kor 1,18-22 Mar 2,1-12</p>	<p>Quinquagesima <i>Ps 31,3b.c.4b; LB Ps 31:1,4,6,13</i> Jes 38,1-6 <i>LB Ps 77:4,5,6</i> 1 Kor 13 Luc 18,31-43 <i>Gz 432</i></p>
22 feb	<p>Aswoensdag Jesaja 58,1-10 Psalm 57 2 Korintiërs 5,20-6,10 Psalm 103,8-12 Matteüs 6,1-6.16-21 Tussentijds 145</p>	Ezechiël 3,16-21	<p>Aswoensdag <i>Wijsh 11,24-25.27</i> Joël 2,12-18 <i>Ps 51,3-6.12-14.17</i> 2 Kor 5,20-6,2 Mat 6,1-6.16-18</p>	<p>Aswoensdag <i>Ps 69,17; LB Ps 69:1,3,4</i> Joël 2,12-19 <i>LB Ps 69:8,9</i> 2 Kor 5,19-6,2 Mat 6,16-21 <i>Gz 271</i></p>

Oecumenisch Leesrooster Raad van Kerken 2011-2012 (Jaar B)

Oecumenisch Leesrooster				
datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
26 feb	1^e van de 40 dagen Genesis 9,8-17 <i>Psalm 25,1-10</i> 1 Petrus 3,18-22 Marcus 1,12-15 <i>Tussentijds 63</i>	Ezechiël 3,4-15	1^e van de 40 dagen <i>Ps 91,15-16</i> Gen 9,8-15 <i>Ps 25,4-9</i> 1 Petr 3,18-22 Mar 1,12-15	Invocabit <i>Ps 91,15; LB Ps 91:1,2,3</i> Jes 58,1-9 <i>LB Ps 91:4,5,6,7,8</i> 2 Kor 6,1-10 Mat 4,1-11 Gz 401
4 mrt	2^e van de 40 dagen 1 Koningen 19,9-18 <i>Psalm 16</i> 2 Petrus 1,16-21 Marcus 9,2-10 <i>Tussentijds 148</i>	Ezechiël 3,22-27	2^e van de 40 dagen <i>Ps 27,8-9 (Ps 25,6.2.22)</i> Gen 22,1-2.9a.10-13.15-18 <i>Ps 116,10.15-19</i> Rom 8,31b-34 Mar 9,2-10	Reminiscere <i>Ps 25,6.22; LB Ps 25:1,2,3</i> Ex 24,12-18 <i>LB Ps 106:1,2</i> 1 Tess 4,1-7 Mat 15,21-28 (Mat 17,1-9) Gz 484
11 mrt	3^e van de 40 dagen Exodus 20,1-17 <i>Psalm 19,8-15</i> Romeinen 7,14-25 Johannes 2,13-22(25) <i>Tussentijds 24</i>	Ezechiël 14,12-23	3^e van de 40 dagen <i>Ps 25,15-16 (Ez 36,23.25-26)</i> Ex 20,1-(-3.7-8.12-)-17 <i>Ps 19,8-11</i> 1 Kor 1,22-25 Joh 2,13-25	Oculi <i>Ps 25,15-16; LB Ps 25:7,8,9,10</i> Ex 34,1-10 <i>LB Ps 9:1,2,9,10</i> Ef 5,1-9 Luc 11,14-28 Gz 17
14 mrt	Biddag gewas Prediker 3,1-13 <i>Psalm 126</i> Marcus 4,1-9 <i>Tussentijds 47</i>			
18 mrt	4^e van de 40 dagen Jozua 4,19-5,1.10-12 <i>Psalm 122</i> Efeziërs 2,4-10 Johannes 6,(1)4-15 <i>Tussentijds 151</i>	Ezechiël 17,22-24	4^e van de 40 dagen <i>Jes 66,10-11</i> 2 Kron 36,14-16.19-23 <i>Ps 137,1-6</i> Ef 2,4-10 Joh 3,14-21	Laetare <i>Jes 66,10a.11; LB Ps 122</i> Zach 8,19-23 <i>LB Ps 125</i> Gal 4,22-5,1a Joh 6,1-15 Gz 34
25 mrt	5^e van de 40 dagen Jeremia 31,31-34 <i>Psalm 51</i> Hebrreeën 5,1-10 Johannes 12,20-33 <i>Tussentijds 152</i>	Ezechiël 33,1-20	5^e van de 40 dagen <i>Ps 43,1-2</i> Jer 31,31-34 <i>Ps 51,3-4.12-15</i> Heb 5,7-9 Joh 12,20-33	Judica <i>Ps 43,1-2a; LB Ps 43</i> Ex 14,15-31 <i>LB Ps 143:1,2,3,5,10</i> Heb 9,11-15 Joh 8,46-59 Gz 485

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
1 apr	<p>6° van de 40 dagen Marcus 11,1-11 (Johannes 12,1-24) <i>Psalm 118,1-2.19-29</i> Jesaja 50,4-7 (Jesaja 52,13-53,12) <i>Psalm 73,13-20</i> Filippenzen 2,5-11 Marcus 14,1-15,47 <i>Tussentijds 154</i></p>	Ezechiël 33,21-33	<p>6° van de 40 dagen Mat 21,9 Mar 11,1-10 (Joh 12,12-16) Jes 50,4-7 <i>Ps 22,8-9.17-20.23-24</i> Fil 2,6-11 Mar 14,1(15,1-39)-15,47</p>	<p>Palmarum Mat 21,9b Ex 15,27-16,7 <i>LB Ps 73:9,10</i> Fil 2,5-11 <i>Ps 22,1-22</i> Joh 12,12-24 Gz 121</p>
5 apr	<p>Witte Donderdag Exodus 12,(1)15-20 <i>Psalm 81 (Psalm 116)</i> Johannes 13,1-15 Johannes 14,15-31 (Mat 26,30-46a) Gezang 4</p>	Ezechiël 34,1-16	<p>Witte Donderdag Gal 6,14 Ex 12,1-8.11-14 <i>Ps 116,12-13.15-18</i> 1 Kor 11,23-26 Joh 13,1-15</p>	<p>Witte Donderdag Gal 6,14; <i>LB Ps 67</i> Ex 12,1-11 <i>LB Ps 81:1,2,3,4,5,8,9,14</i> 1 Kor 11,20-32 Joh 13,1-15(17) Gz 364</p>
6 apr	<p>Goede Vrijdag Exodus 12,(1)21-28 Hosea 6,1-6 (Jes 52,13-53,12) <i>Psalm 22</i> Hebreëen 9,11-15 Johannes 18,1-19,42 Gezang 178</p>	Ezechiël 34,17-31	<p>Goede Vrijdag Jes 52,13-53,12 <i>Ps 31,1.6.12-13,15-17.25</i> Heb 4,14-16; 5,7-9 Joh 18,1-19,42</p>	<p>Goede Vrijdag Hos 6,1-6 (Ex 12,21-33) <i>LB Ps 140</i> Joh 18-19 Gz 178</p>
7 apr	<p>Paaswake Genesis 1,1-2,3 <i>Psalm 33,6-9</i> Genesis 22,1-18 <i>Psalm 16,5-11</i> Exodus 14,15-15,1a <i>Exodus 15,1b-3(21)</i> Jesaja 54,4-14 <i>Psalm 30,2-6</i> Jesaja 55,1-11 <i>Jesaja 12,1-6</i> Ezechiël 36,24-28 <i>Psalm 51,9-15</i> Sefanja 3,12-20 <i>Psalm 126</i> <i>Psalm 42,2-6</i> Romeinen 6,3-4 Kolossenzen 3,1-4 Marcus 16,1-8 <i>Tussentijds 118</i></p>	Ezechiël 36,33-38	<p>Paaswake Gen 1,1(26-31a)-2,2 <i>Ps 104,1-2.5-6.10.12-14.24.35 (Ps 33,4-7.12-13.20-22)</i> Gen 22,1-(-2.9a.10-13.15-)-18 <i>Ps 16,5.8-11</i> Ex 14,15-15,1 <i>Ex 15,1-6.17-18</i> Jes 54,5-14 <i>Ps 30,2.4-6.11-12a.13b</i> Jes 55,1-11 <i>Jes 12,2-6</i> Bar 3,9-15.32-4,4 <i>Ps 19,8-11</i> Ez 36,16-17a.18-28 <i>Ps 42,3.5; 43,3-4 (Ps 51,12-15.18-19)</i> Rom 6,3-11 <i>Ps 118,1-2.16-17.22-23</i> Mar 16,1-8</p>	<p>Paaswake Op 1,19; <i>LB Ps 134</i> Gen 1,1-2,3 Gen 5-8 Gen 22,1-19 Ex 12,1-11 Ex 14,24-15,1 Jes 54,17-55,11 Bar 3,9-38(-4,4) Ez 37,1-14 Jes 4,1-6 Jona 3,1-10 Deut 31,22-30 Dan 3,1-24 <i>Ps 42</i> Kol 3,1-4 Mat 28,1-7(20) Gz 346</p>

Oecumenisch Leesrooster Raad van Kerken 2011-2012 (Jaar B)

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
-------	------------------	-------------	-----	-----

Paastijd (Handelingen)

Na Pasen wordt als alternatief uit het boek Handelingen gelezen. In het boek Handelingen zien we de leerlingen als apostelen (gezondenen) hun weg vervolgen. Zij moeten het geleerde in de praktijk gaan brengen en op eigen kracht verder gaan in de geest van Jezus. Zij gaan de wereld in en beperken zich niet tot hun eigen volk. Ze verkondigen het evangelie, genezen, dopen en bemoedigen. Maar naast de daden van de apostelen zijn minstens zo zeer de grote daden die God aan mensen doet aan de orde. Zoals God zijn Zoon opwekt uit de doden, zo wekt hij daarna steeds opnieuw, dan hier, dan daar, dan man, dan vrouw, dan jood, dan heiden, op tot de doop, tot een God-verheerlijkend leven. Zo gezien is het boek Handelingen één en al Paasevangelie. We beperken ons in dit blok tot Petrus en Johannes en de andere apostelen. Paulus laten we bewust buiten beschouwing.

In het Rooms-Katholiek Lectionarium staan altijd al lezingen uit Handelingen in deze periode. We hebben een iets andere keus gemaakt dan die van het Lectionarium. Op Hemelvaart en Pinksteren stellen we de verzen uit Handelingen voor die bij deze dagen traditie zijn (Handelingen 1,1- 4.12-26).

We beginnen met Handelingen 10,34-48 op Pasen met een toespraak van Petrus, die nu pas goed begrijpt dat God geen onderscheid maakt tussen mensen. Pasen en Pinksteren vallen deze dag als het ware samen, want de Heilige Geest daalt neer op iedereen die naar de toespraak luistert. Je zou kunnen zeggen dat deze serie alternatieve lezingen begint en eindigt met de uitstorting van de Heilige Geest. Daar tussen in zien we steeds mensen opstaan (Handelingen 3 en 5) en komt de organisatie van de gemeente op gang met het benoemen van diakenen (Handelingen 6 ,1-7).

Er zijn geen directe relaties met de evangelielezingen.

Anneke van Wijngaarden

Handelingen

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
8 apr	1^e van Pasen Jesaja 25,6-9 Psalm 118,15-24 Kolossenzen 3,1-4 Johannes 20,1-18 Gezang 210	Ezechiël 37,1-14 Handelingen 10,34-48	1^e van Pasen Ps 139,18.5-6 Hand 10,34a.37-43 Ps 118,1-2.16-17,22-23 Kol 3,1-4 (1 Kor 5, 6b-8) Joh 20,1-9	Eerste Paasdag Ps 139,5b-6; LB Ps 139:1,2,3,11 Ez 37,1-14 LB Ps 118:5,6,9 1 Kor 5,7-8 Mar 16,1-7(8) Gz 203
15 apr	2^e van Pasen Jesaja 26,1-13 Psalm 111 (Psalm 133) 1 Johannes 5,1-6 Johannes 20,(19)24-31 Gezang 207	Handelingen 3,1-16	2^e van Pasen 1 Petr 2,2 Hand 4,32-35 Ps 118,1-2.16-17.22-23 1 Joh 5,1-6 Joh 20,19-31	Quasi modo geniti 1 Petr 2,2; LB Ps 81:1,2,3,4 Op 7,2-12(17) (Gen 32,22-32) LB Ps 116:1,2,3,4 1 Joh 5,4-10a Joh 20,19-31 Gz 204
22 apr	3^e van Pasen Micha 4,1-5 Psalm 98 (Psalm 4) 1 Johannes 1,1-7 Johannes 21,15-24(25) Gezang 83	Handelingen 3,17-26	3^e van Pasen Ps 66,2 Hand 3,13-15.17-19 Ps 4,2.4.7-9 1 Joh 2,1-5a Luc 24,35-48	Misericordia Domini Ps 33,5b-6a; LB Ps 33:1,2,8 Op 21,9-23 (Ez 34,11-16) LB Ps 33:5,6,7 1 Petr 2,21b-25 Joh 10,11-16 Gz 205

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
29 apr	4^e van Pasen Ezechiël 34,1-10 Psalm 65 1 Johannes 3,1-8 Johannes 10,11-16(18) Gezang 75	Handelingen 5,12-25	4^e van Pasen Ps 33,5-6 Hand 4,8-12 Ps 118,1.8-9.21-23.26.29 1 Joh 3,1-2 Joh 10,11-18	Jubilate Ps 66,1.2b; LB Ps 66:1,2,3 Jes 40,26-31 LB Ps 111:1,5,6 1 Petr 2,11-20 Joh 16,16-23a Gz 425
6 mei	5^e van Pasen Deuteronomium 4,32-40 Psalm 119,17-24 1 Johannes 3,18-24 Johannes 15,1-8 Tussentijds 6	Handelingen 6,1-17	5^e van Pasen Ps 98,1-2 Hand 9,26-31 Ps 22,26-28.30-32 1 Joh 3,18-24 Joh 15,1-8	Cantate Ps 98,1; LB Ps 98 Op 14,1-7(8) LB Ps 118:5,6 Jak 1,17-21 Joh 16,5-15 Gz 169
13 mei	6^e van Pasen Jesaja 45,15-19 Psalm 33,12-22 1 Johannes 4,7-21 Johannes 15,9-17(20) Tussentijds 87	Handelingen 11,1-18	6^e van Pasen Jes 48,20 Hand 10,25-26.34-35.44-48 Ps 98,1-4 1 Joh 4,7-10 Joh 15,9-17	Rogate Jes 48,20b; LB Ps 66:1,6,7 Op 19,6-16 LB Ps 107:10 Jak 1,22-27 Joh 16,23b-30 Gz 48
17 mei	40^e Paasdag, Hemelvaart van de Heer Ezechiël 1,3-5a.26-28a Psalm 47 (Psalm 93) Efeziërs 4,1-13 (Handelingen 1,1-11) Lucas 24,49-53 (Marcus 16,19-20) Gezang 233	Handelingen 1,1-14	Hemelvaart van de Heer Hand 1,11 Hand 1,1-11 Ps 47,2-3.6-9 Ef 4,1-(-7.11-)-13 Mar 16,15-20	Hemelvaartsdag Hand 1,11; LB Ps 47 2 Kon 2,1-15(18) LB Ps 68:6 Hand 1,1-11 Mar 16,14-20 Gz 228
20 mei	7^e van Pasen Exodus 19,1-11 Psalm 68,1-14 (Psalm 1) 1 Johannes 5,9-15 Johannes 17,14-26 Gezang 234	Handelingen 1,12-26	7^e van Pasen Ps 27,7-9 Hand 1,15-17.20a.20c-26 Ps 103,1-2.11-12.19-20 1 Joh 4,11-16 Joh 17,11b-19	Exaudi Ps 27,7a.8c-9a; LB Ps 27:1,4 Op 4,2-11 LB Ps 47:3 1 Petr 4,7b-11 Joh 15,26-16,4 Gz 232

Oecumenisch Leesrooster Raad van Kerken 2011-2012 (Jaar B)

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
<p>In de Joodse traditie wordt het boek Ruth met Pinksteren gelezen. Pinksteren is van ouds een oogstfeest. Pinksteren, het feest van de Geest, het feest van de volheid die overstroomt de wereld in. Het is dus niet verwonderlijk dat wij er voor kozen om dit boek op Pinksteren te laten beginnen.</p> <p>De gersteoogst speelt een belangrijke rol in dit boek. Er is overvloed waarvan uitgedeeld wordt. Het kan niet op. We lezen de eerste keer dan ook door tot de gersteoogst (Ruth 1,1-2,4). Er wordt ook gevierd dat Gods verbond over grenzen heen reikt.</p> <p>Boaz is een rechtvaardige die in Ruth een mens en niet 'die buitenlandse, die ander' ziet. Hij deelt uit van zijn overvloed. Hij deelt brood en wijn en beveelt haar toe aan de hoede van de Allerhoogste onder wiens vleugels ze een toevlucht heeft gezocht. Boaz laat voelen: Jij mag er zijn. Jij bent goed zoals je bent. Boaz koopt Ruth vrij. Hij is haar lossen, haar verlosser. Ruth wordt de moeder van de overgrootvader van koning David.</p> <p>Anneke van Wijngaarden, Roel Bosch</p>				
Ruth				
27 mei	50^e Paasdag, Pinksteren Genesis 11,1-19 <i>Psalm 104,25-34</i> Handelingen 2,1-24 Johannes 14,8-17 Gezang 251	Ruth 1,1-2,4 Handelingen 2,1-24	Pinksteren Wijsh 1,7 Hand 2,1-11 Ps 104,1.24.29-31.34 Gal 5,16-25 Joh 15,26-27; 16,12-15	Pinksteren Wijsh 1,7; LB Ps 68:1,7 Op 22,6-17 (Joël 2,21-32) LB Ps 68:9,12 (LB Ps 104:1,8) Hand 2,1-11 Joh 14,23-31a Gz 239
3 juni	Trinitatis, Drie-eenheid Exodus 3,1-6 <i>Psalm 93</i> (Romeinen 8,12-16) Johannes (2,23-)3,1-16 Gezang 44	Ruth 2,5-33	Drie-eenheid Gezegend zij God.. Deut 4,32-34.39-40 Ps 33,4-6.9.18-20.22 Rom 8,14-17 Mat 28,16-20	Trinitatis Tobit 12,7; LB Ps 8:1,6 Jes 6,1-8(9-13) LB Ps 103:1,8,9 Rom 11,33-36 Joh 3,1-15 Gz 253
10 juni	1^e na Trinitatis Rechters 12,1-6 <i>Psalm 130</i> (2 Korintiërs 4,13-18) Marcus 3,20-35 Tussentijds 120	Ruth 3	Sacramentsdag Ps 81,17 Ex 24,3-8 Ps 116,12-13.15-18 Heb 9,11-15 Mar 14,12-16.22-26	1^e na Trinitatis Ps 13,6a; LB Ps 13 Jes 5,8-16 LB Ps 41:1,3,5 1 Joh 4,(8)16b-21 Luc 16,19-31 Gz 241
17 juni	2^e na Trinitatis Ezechiël 17,22-24 <i>Psalm 92</i> (2 Korintiërs 5,1-10) Marcus 4,26-34 Gezang 55	Ruth 4		2^e na Trinitatis Ps 18,19b-20; LB Ps 18:1,2,5 Ez 14,4-11 LB Ps 120 1 Joh 3,13-18 Luc 14,16-24 Gz 33

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
24 juni	1 ^e van de zomer Job 30,15-26; 38,1 Psalm 107,17-32 (2 Korintiërs 5,14-21) Marcus 4,35-41 Gezang 345		Johannes de Doper <i>Joh 1,6-7; Luc 1,17</i> Jes 49,1-6 <i>Ps 139,1-3.13-15</i> Hand 13,22-26 Luc 1,57-66.80	Johannes de Doper <i>Jes 49,1b-2; LB Ps 1</i> Jes 40,1-8 <i>LB Ps 72:1,4,7</i> Hand 19,1-7 Luc 1,58-68(80) Gz 165
1 juli	2 ^e van de zomer Jesaja 3,25-4,6 Psalm 119,9-16 (Psalm 30) (2 Korintiërs 8,9-15) Marcus 5,22-43 Gezang 52		13^e door het jaar <i>Ps 47,2</i> Wijsh 1,13-15; 2,23-24 <i>Ps</i> <i>30,2.4-6.11-12a.13b</i> 2 Kor 8,7.9.13-15 Mar 5,21-(24.35-)43	4^e na Trinitatis <i>Ps 27,1-2; LB Ps 27:1,2,3</i> Jer 17,5-26 (Jes 50,4-9) <i>LB Ps 43:1,5 (LB Ps 27:6,7)</i> Rom 8,18-23 Luc 6,36-42 Gz 477
8 juli	3 ^e van de zomer Ezechiël 2,1-7 Psalm 123 (2 Korintiërs 12,1-10) Marcus 6,1-6(a) Tussentijds 57		14^e door het jaar <i>Ps 48,10-11</i> Ez 2,2-5 <i>Ps 123,1-4</i> 2 Kor 12,7-10 Mar 6,1-6	5^e na Trinitatis <i>Ps 27,7a.9b; LB Ps 27:1,7</i> Jer 15,15-21 <i>LB Ps 79:1,3</i> 1 Petr 3,8-15a Luc 5,1-11 Gz 240
15 juli	4 ^e van de zomer Jesaja 52,1-6 Psalm 85 (Efeziërs 1,1-14) Marcus 6,6b-13 Gezang 313		15^e door het jaar <i>Ps 17,15</i> Am 7,12-15 <i>Ps 85,9-14</i> Ef 1,3-(10)14 Mar 6,7-13	6^e na Trinitatis <i>Ps 28,8-9; LB Ps 28:1,2,4</i> Jes 48,12-22 <i>LB Ps 84:5,6</i> Rom 6,3-11 Mat 5,20-26 Gz 99
22 juli	5 ^e van de zomer Jer 23,1-6 Psalm 23 (Efeziërs 2,11-22) Marcus 6,30-44 Gezang 57		16^e door het jaar <i>Ps 54,6.8</i> Jer 23,1-6 <i>Ps 23,1-6</i> Ef 2,13-18 Mar 6,30-34	7^e na Trinitatis <i>Ps 47,2; LB Ps 47</i> Jer 3,21-4,2 <i>LB Ps 90:1,5,8</i> Rom 6,19-23 Mar 8,1-9 Gz 349
29 juli	6 ^e van de zomer Jesaja 63,7-14 Psalm 114 (Efeziërs 3,14-21) Marcus 6,45-52(56) Gezang 56		17^e door het jaar <i>Ps 68,6-7.36</i> 2 Kon 4,42-44 <i>Ps 145,10-11.15-18</i> Ef 4,1-6 Joh 6,1-15	8^e na Trinitatis <i>Ps 48,10-11; LB Ps 48:1,3,4</i> Jer 7,2-7(11) <i>LB Ps 116:1,2,3,4</i> Rom 8,12-17 Mat 7,15-21 Gz 252

Oecumenisch Leesrooster Raad van Kerken 2011-2012 (Jaar B)

Oecumenisch Leesrooster				
datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
5 aug	7 ^e van de zomer Deuteronomium 10,12-21 Psalm 15 (Efeziërs 4,17-25) Marcus 7,1-23 Tussentijds 91		18^e door het jaar <i>Ps 70,2.6</i> Ex 16,2-4.12-15 <i>Ps 78,3-4.23-25.54</i> Ef 4,17.20-24 Joh 6,24-35	9^e na Trinitatis <i>Ps 54,6-7; LB Ps 54</i> Jer 32,37-42 <i>LB Ps 9:1,2,3,4,5</i> 1 Kor 10,1-13 Luc 16,1-9 Gz 480
12 aug	8 ^e van de zomer 2 Koningen 4,8-18(37) Psalm 34,1-11 (Efeziërs 4,30-5,2) Marcus 7,24-30 Tussentijds 10		19^e door het jaar <i>Ps 74,20.19.22-23</i> 1 Kon 19,4-8 <i>Ps 34,2-9</i> Ef 4,30-5,2 Joh 6,41-51	10^e na Trinitatis <i>Ps 55,17.23; LB Ps 55:1,2,6,7</i> Jer 23,16-29 <i>LB Ps 17:1,3,4,6,7</i> 1 Kor 12,1-11 Luc 19,41-48 Gz 321
19 aug	9 ^e van de zomer Jesaja 35,1-10 Psalm 146 (Efeziërs 5,15-20) Marcus 7,31-37 Tussentijds 49		20^e door het jaar <i>Ps 84,10-11</i> Spr 9,1-6 <i>Ps 34,2-7</i> Ef 5,15-20 Joh 6,51-58	11^e na Trinitatis <i>Ps 68,36; LB Ps 68:1,2,7,12</i> Dan 3,34-45 <i>LB Ps 17:1,2,3</i> 1 Kor 15,1-10 Luc 18,9-14 Gz 407
26 aug	10 ^e van de zomer 2 Koningen 4,42-44 Psalm 78,17-29 (Efeziërs 6,1-9) Marcus 8,1-21 Tussentijds 66		21^e door het jaar <i>Ps 86,1-3</i> Joz 24,1-2a.15-17.18b <i>Ps 34,2-3.16-21</i> Ef 5,(2a.)21(25)-32 Joh 6,60-69	12^e na Trinitatis <i>Ps 70,2; LB Ps 70</i> Jes 6,8-13 (Ez 25,1-7) <i>LB Ps 34:1,2,3</i> 2 Kor 3,4-9 Mar 7,31-37 Gz 15
2 sept	11 ^e van de zomer Zacharia 8,4-8.20-23 Psalm 34,12-23 (Efeziërs 6,10-20) Marcus 8,22-26 Gezang 432		22^e door het jaar <i>Ps 86,3.5</i> Deut 4,1-2.6-8 <i>Ps 15,2-5</i> Jak 1,17-18,21b-22.27 Mar 7,1-8.14-15.21-23	13^e na Trinitatis <i>Ps 74,20a.19b.22a; LB Ps 74:1,2,7,13,14</i> Jes 33,2-9(10) <i>LB Ps 74:11,12</i> Gal 3,15-22 Luc 10,23-37 Gz 404
9 sept	12 ^e van de zomer Deuteronomium 4,1-2.9-20 Psalm 54 (Jakobus 1,17-27) Marcus 8,27-9,1 Gezang 290		23^e door het jaar <i>Ps 119,137.124</i> Jes 35,4-7a <i>Ps 146,7-10</i> Jak 2,1-5 Mar 7,31-37	14^e na Trinitatis <i>Ps 84,10-11a; LB Ps 84:1,5,6</i> Jes 56,1-8 <i>LB Ps 118:3,6</i> Gal 5,16-24 Luc 17,11-19 Gz 20

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
16 sept	13° van de zomer Jesaja 45,20-25 Psalm 116,1-9 (Jakobus 2,1-18) Marcus 9,(9)14-29 Tussentijds 214		24° door het jaar <i>Sir 36,15-16</i> Jes 50,4-9a <i>Ps 116,1-6.8-9</i> Jak 2,14-18 Mar 8,27-35	15° na Trinitatis <i>Ps 86,1a.2b-3; LB Ps 86:1,2,4</i> Jes 66,5-14 <i>LB Ps 92:1,2</i> Gal 5,25-6,10 Mat 6,24-34 <i>Gz 410</i>
23 sept	1° van de herfst Deuteronomium 13,1-5 Psalm 139,13-24 (Jakobus 3,16-4,6) Marcus 9,30-37 Tussentijds 216		25° door het jaar <i>Salus populi</i> Wijsh 2,12.17-20 <i>Ps 54,3-5.7-8</i> Jak 3,16-4,3 Mar 9,30-37	16° na Trinitatis <i>Ps 86,3.5; LB Ps 86:5,6,7</i> Dan 9,14-19 <i>LB Ps 102:1,6,8</i> Ef 3,13-21 Luc 7,11-16 <i>Gz 19</i>
30 sept	2° van de herfst Numeri 11,24-29 Psalm 19,8-15 (Jakobus 4,11-17) Marcus 9,38-50 Tussentijds 79		26° door het jaar <i>Dan 3,31.29-30.43.42</i> Num 11,25-29 <i>Ps 19,8.10.12-14</i> Jak 5,1-6 Mar 9,38-43.45.47-48	17° na Trinitatis <i>Ps 84,10; LB Ps 84:1,2,6</i> Bar 2,9-15 (4,21-29) <i>LB Ps 33:1,2,4</i> Ef 4,1-6 Luc 14,1-11 <i>Gz 314</i>

Herfsttijd (Judith)

Het boek Judith is niet opgenomen in de Hebreeuwse bijbel en behoort dus tot de 'deuterocanonieke' of 'apocriefe' boeken. Als zodanig maakt Judith deel uit van ondermeer de Statenvertaling en de Lutherse bijbel. De Nederlandse Geloofsbelijdenis (uit 1561) vermeldt de apocriefe boeken bij name en neemt aan dat de kerk ze leest en ervan leert. Als het gaat om de geloofsleer gaan 'de andere heilige boeken', de canonieke boeken, voor (artikel 6). In de loop van de negentiende eeuw echter zijn in het Nederlandse calvinisme deze boeken tijdelijk uit zicht geraakt. Rooms-Katholieken, Oud-Katholieken, Lutheranen, Anglicanen en Orthodoxen daarentegen hebben de apocriefe boeken altijd in ere gehouden. Ze stammen uit de vroege kerk met haar heilige Schrift in Griekse (Septuagint) en Latijnse vertaling (Vulgaat). Enkele gedeelten uit de deuterocanonieke geschriften zijn vooral bekend uit liturgisch gebruik, bijvoorbeeld het lied van de drie jongelingen in de oven, uit Daniël 3, 'Heel de schepping, prijs de Heer!', of het lied van Jezus Sirach, in Gezang 44, Liedboek, 'Dankt, dankt nu allen God'.

Het boek Judith vertelt over een joodse vrouw die op listige wijze een eind maakt aan de macht van de Assyrische opperbevelhebber Holofernes. Het is een verhaal met een rijke theologische inhoud. Op het moment dat de Israëlieten al bijna niet meer geloven in hun behoud, blijkt God een God van redding te zijn. Daarbij speelt ook de vraag naar de ware Godsmacht een rol: Niet de zichzelf goddelijk

wanende koning Nebukadnessar, maar de God van Israël is de ware God. Het verhaal is bovendien waardevol vanwege de rol die de weduwe Judith erin speelt. In dit verhaal zijn het niet de mannen van Israël die uitkomst bieden, maar een weduwe die in hoog aanzien staat.

Vanwege de omvang van de teksten moeten we ons beperken tot fragmenten. Het verdient aanbeveling om de tekstgedeelten die niet gelezen kunnen worden, telkens kort samen te vatten. Zo blijft de eenheid in het verhaal bewaard. Daarbij kan ook iets verteld worden over de rol van Achior, die in het kamp van de Assyriërs de macht van de God van Israël bekend maakte zonder gehoor te vinden.

In het verhaal wordt verteld hoe Holofernes de Israëlitische stad Betulia belegerde. Zijn legers bezetten de putten waar de stad haar water uit haalde, waardoor de nood in de stad al snel hoog was. De stadsbestuurders besloten om nog vijf dagen te blijven hopen op de redding van de Heer; na die vijf dagen zou men zich overgeven. In hoofdstuk 8 wordt dan Judith geïntroduceerd: een weduwe die bij iedereen in hoog aanzien staat om haar schoonheid, haar vroomheid en haar eer. Zij vindt dat de stadsbestuurders God op de proef gesteld hebben met hun beslissing. Ze bedenkt een plan om een keer te brengen in het lot van de stad. Een belangrijk moment in het verhaal is het gebed

Oecumenisch Leesrooster Raad van Kerken 2011-2012 (Jaar B)

Oecumenisch Leesrooster

van Judit, in hoofdstuk 9. Ze roept de Eeuwige aan om bescherming en hulp bij haar plan. In het vervolg lezen we hoe ze doordringt tot Holofernes en hem bij een feestmaal dronken voert. Als hij zijn roes ligt uit te slapen, hakt ze zijn hoofd af en keert met het afgehakte hoofd terug naar Betulia.

De thematiek van wanhoop en hoop, bedreiging en redding past goed in de periode aan het eind van het kerkelijk jaar. Verbindingen met de overige lezingen in deze periode zijn niet bewust gekozen.

Het verhaal over Judit heeft de eeuwen door vele schrijvers, schilders en componisten geïnspireerd. Erasmus beschreef Judit als een groot voorbeeld voor alle vrouwen (De kersten weduwe, vert. 1607). Het afgehakte hoofd van Holofernes is in de meest uiteenlopende stijlen geschilderd en componisten als Alessandro Scarlatti,

Vivaldi en Mozart componeerden oratoria over het verhaal. Opvallend is dat verschillende schrijvers hebben geïmproviseerd op de afloop van het verhaal. Zo beschrijft Judith Herzberg in het gedicht 'Winters Bethulie' zichzelf als een Judit die Holofernes niet doodt:

*Ik ben Judith en heb net Holofernes' nek gezoend
en heel gelaten, ik doe niet meer mee.*

Ook in veel toneelstukken wordt gevarieerd op de afloop van het verhaal, waarbij vaak een liefdesgeschiedenis tussen Judit en Holofernes een rol speelt.

Uit de grote hoeveelheid kunstwerken die op dit verhaal gebaseerd zijn, mag blijken hoe belangrijk de tekst de eeuwen door geweest is voor veel gelovigen.

Erik Idema

Judit

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
7 okt	3^e van de herfst Maleachi 2,10-16 Psalm 8 (Psalm 128) (Hebreeën 3,1-6) Marcus 10,1-16 Gezang 332	Judit 4	27^e door het jaar Est 13,9-11 Gen 2,18-24 Ps 128,1-6 Heb 2,9-11 Mar 10,2-(12)16	18^e na Trinitatis Sir 36,16; LB Ps 122:1,(2,)3 Ez 34,20-31 LB Ps 135:1,3,7,10 1 Kor 1,4-9 Mat 22,34-46 Gz 62
14 okt	4^e van de herfst Deut 15,1-11 Psalm 119,121-128 (Hebreeën 3,7-14) Marcus 10,17-31 Gezang 486	Judit 7,19-32	28^e door het jaar Ps 130,3-4 Wijsh 7,7-11 Ps 90,12-17 Heb 4,12-13 Mar 10,17-(27)30	19^e na Trinitatis Ps 35,3b; 34,18a; LB Ps 78:1,2,3 Jer 8,4-6.11; 9,5.9-10.23- 24 LB Ps 107:1,2,3,4 Ef 4,22-32 Mat 9,1-8 Gz 408
21 okt	5^e van de herfst Jesaja 29,18-24 Psalm 124 (Hebreeën 4,12-16) Marcus 10,32-45 Gezang 307	Judit 8,1-20.32-34	29^e door het jaar Ps 17,6.8 Jes 53,10-11 Ps 33,4-5.18-20.22 Heb 4,14-16 Mar 10,35(42)-45	20^e na Trinitatis Dan 3,42-43; LB Ps 119:31,32,33,34 Jer 31,31-34 LB Ps 138 Ef 5,15-21 Mat 22,1-14 Gz 288

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
28 okt	6° van de herfst Jesaja 59,9-19 Psalm 13 (Hebreeën 6,9-12) Marcus 10,46-52 Gezang 168	Judit 9	30° door het jaar Ps 105,3-4 Jer 31,7-9 Ps 126,1-6 Heb 5,1-6 Mar 10,46-52	21° na Trinitatis Ester 2,1; LB Ps 119:16,17,18 Ez 18,1-9(24) LB Psalm 145:1,5,6 Ef 6,10-17 Joh 4,47-54 Gez 458
1 nov	Allerheiligen Jesaja 60,1-11.17-22 Psalm 138 (Psalm 24) Openbaring 7,2-4.9-17 Matteüs 5,1-12 Gezang 103		Allerheiligen Gaudeamus... Op 7,2-4.9-14 Ps 24,1-6 1 Joh 3,1-3 Mat 5,1-12a	Allerheiligen Ps 33,1; LB Ps 33:1,2,8 Dan 12,1-3 LB Ps 34:1,2,4 Op 7,2-12 Mat 5,1-12a Gz 103
4 nov	7° van de herfst Job 19,23-27a Psalm 119,1-8 (Hebreeën 7,23-28) Marcus 12,18-27 Tussentijds 20	Judit 10,1-17	31° door het jaar Ps 38,22-23 Deut 6,2-6 Ps 18,2-4.47.51 Heb 7,23-28 Mar 12,28b-34	22° na Trinitatis Ps 130,2-4; LB Ps 130 Ez 33,7-16(20) LB Psalm 90:1,2,8 Fil 1,(3)6-11 Mat 18,(21)23-35 Gz 426
7 nov	Dankdag gewas Spreuken 6 Psalm 67 Marcus 4,26-34 Tussentijds 186		H. Willibrord Sir 45,30 Jes 52,7-10 Ps 96,1-3.7-8a.9-10 Heb 13,7-9.15-17 Mar 16,15-20	
11 nov	8° van de herfst Leviticus 19,1-2.9-18 Psalm 146 (Hebreeën 9,11-14) Marcus 12,28-34 Gezang 280	Judit 10,18-11,23	32° door het jaar Ps 88,3 1 Kon 17,10-16 Ps 146,7-10 Heb 9,24-28 Mar 12,38(41)-44	1° van de Voleinding Jes 38,17; LB Ps 85 Jes 48,1-11 LB Ps 103:1,2,3 1 Tess 4,13-18 Mat 24,15-28 Gz 279
18 nov	9° van de herfst Exodus 30,11-16 Psalm 16 Marcus 12,38-13,2 Gezang 301	Judit 12	33° door het jaar Jer 29,11-12.14 Dan 12,1-3 Ps 16,5.8-11 Heb 10,11-14.18 Mar 13,24-32	2° van de Voleinding Ps 9,8a.9a.10; LB Ps 9:1,4,5 Gen 18,22-33 LB Ps 50:3,7,11 2 Tess 1,3-10a Mat 25,31-46 Gz 280

Oecumenisch Leesrooster Raad van Kerken 2011-2012 (Jaar B)

Oecumenisch Leesrooster

datum	GL + zondagslied	alternatief	OLM	ELD
25 nov	<p>10^e van de herfst Sefanja 1,14-2,3 Psalm 93 Openbaring 1,1-8 Marcus 13,14-27 Gezang 283</p> <p><i>als deze zondag gevierd wordt als 'Eeuwigheidszondag', zie de gegevens van 1 november</i></p>	Judit 13	<p>Christus Koning <i>Op 5,12; 1,6</i> Dan 7,13-14 <i>Ps 93,1-2.5</i> Op 1,5-8 Joh 18,33b-37</p>	<p>3^e van de Voleinding <i>Jer 29,11; LB Ps 50:1,2,11</i> Jes 65,17-23 <i>LB Ps 44:1,9,11</i> 2 Petr 3,3-14 Mat 25,1-13 Gz 262</p>